

В отговор на молбата Ви да напиша спомени от отечествената война и по специално за личното ми участие и героичните ми прояви Ви пиша следното:

По време на деветосептемврийското въстание бях воиник в местоста "Мека Цреф" и "три уши" при Сливница и Драгоман. Останките от окопите и укрепленията /землянки/които личаха от миналите войни ми внушаваха готовност за героични дела такива каквито са имали нашите деди и бащи по онова време когато са ги изплавали.

В деня на деветосептемврийското въстание обезорихме голяма грета от нашите офицери /съмнителни/ и ги закахме в гр. Брезник при др. Славчо Трънски и Денчо Знеполски. На мен ми беше наредено да ги охранявам и аз с риск на живота си изпълних тази задача. Връщайки се обратно в честа заминахме за фронта първа фаза в състава на втора българска армия. След гр. Широд в околностите на село Поноор и вр. Острии и Сливовишки както и при село Бабушница получих и първото бойно кръщение. Като свързочник почти винаги бях пращан на предни места за свързка с пехотните д-ни и роти, което обстоятелство ми даде и добих известен опит.

В втората фаза на отечествената война заминах доброволец тъй като моята част не беше включена в състава на първа българска армия. Аз и моите другари бяхме включени в 12-та желязна дивизия, по специално във 12-ти дивизионен артелерийски полк като свързочници. Сформирането стана в гр. Лесковац-Югославия на 31. XII. 1944 година срещу 1. I. 1945 година преминахме р. Дунав от гр. Петрова Радин за Нови-сад. След гр. Сомборк, Вездан, Ватина, заехме позиция при село Дарда и Мат на р. Драва срещу гр. Осняк. И тук както и в други сражения съм бил на предната линия. През втората половина на м. януари бяхме замънени от 3-та балканска дивизия. Моята дивизия беше преместена в така наречения район "Балатонско езеро" гр. Кадар-кут. Или на десния фланг на първа българска армия и на левия фланг на 57-ма руска армия. На 6 март през ноща беше дадена тревога и дивизията замина да запуши пробива който бяха направили немците в района на селата Киш-Вайом Мике, Яков и Чекел. По пътя за село Чекел срещнахме много ранени съветски войници но с висок дух който вдъхваха вяра в победата. Известно беше че немците потгответ контра-настъпление и естествено нашето командване беше направило предварителна потготовка на резервни позиции от окопи и танкови ровове, както и известна потготовка на бойците за борба срещу танковете. За тази цел бяха отбрани доброволци които състав влязох и аз и най близкият ми и най храбър и смел от всичките Петър Атанасов от гр. Русе бин на военоинвалида Атанас Филиповски живущ на ул. Дондуков Корсаков и "Возвели".

Потготовката ни за противотанков ръчен бой и нашата готовност караше нашите командири да ни пращат за свързка в най опасните места. Така ~~видяхме~~ под дъж от снаряди и други огнестрелни оръжия на 10 март отидох в покрайнините на село Киш-Вайом за да подсиля наблюдателното място на поручик Пехливанов тъй като срещу окопа от където командваше батареята за прав. мерене в открит бой срещу излезлите тежки немски танкове във гръп на първа и втора пехотни дружини от 31-ви Силистренски полк.

Възхитих се от смелостта и героиството на три самоходни съветски оръдия които на 10 март след обяд направиха опит да влязат в селото Киш-Вайом за улични боеве ведно с горепосочените дружини. Забелявайки ги немските танкове откриха огън следствие на което повредиха две а третото влезе в открит бой с тях и успя да влезе в селото. Тези танкове с които бяхме лице срещу лице не можаха да продължат пътя си напред тъй като нашите пехотни части не пропуснаха немците да приминет зад танковете.

Вечерта на 10 март беше необходимо прегрупиране на силите тъй като дивизията ни даде, по специално 31-Силистренск полк много жертви.

При изтеглянето на село Чекел и Мике, се оказа, че една от свързочните линии не е събрана. Тази линия минаваше във близост до с. Яков, което беше във немски ръце и прибирането на линията беше много рисковано. Но поради това че материалната ни част беше износена, трябваше да се пести. Майор Христов потърси доброволец за събирането и. На тази молба се отзовах аз и почити пълзех в тресавищна част прибрах линията. Немците окуражени от временния успех осветяваха местността през цялата нощ както и стрелбата им от оръдия и къртечници не спираше. На 31. III. 1945 година при цурмуване на линията маргит при с. Инке, бях на първа линия за даване на връзка. Там имам добър спомен от съветски другари, които на сила ме накараха да се храня без да чувствавам нужда от храна. С това тя изразяваха и славянското си гостопримство. При цурмуване на река Мур при Летене беше същото положение. Там при преминаване на реката, която тече във равнинно поле но много бързоходна, трябваше на няколко пъти да се връщаме от предмостията на западния бряг за даване връзка, тъй като водите и късаха кабела. След падане на гр. Надкалижа, Чаковец и други се намерихме пред добре укрепени немски позиции със добро географско разположение, а именно височините Хум и Ястребци, където немците използваха добре укрепени бетонирани бункери. Голямо наше съсредоточение във този район стана обсег на артилерийски обстрел в низината /равно поле/ пред тези височини. На един офицер на когото забравах аз, Петър Скопски, от Русе, Крум Манолов от Асеновград и още няколко души, една каруца за имуществото беше наредено да минем с. Средище и да се установим в подножието на височината Хум. Напред имаше само едно отделение пехотна част за разузнаване. Под силния артилерийски обстрел на около 8 оръдия на немците установени зад височината Хум, ние чрез залягане и много бързо придвижване стигнахме до целта и установихме наблюдателен пост. Веднага нашата артилерия отгън по немската и тя намали а след това и спря обстрела по нашето съсредоточаване. нашата връзка минаваше през минерално поле без да знаем това, но за щастие не дадохме жертви. По къщата във която установихме наблюдателното място в гръб почнеха да се сипят куршуми от шмайзери и карабина. Това място от където идеше огъня трябваше да се обезвреди. Влизайки във суходола от където идваше огъня с помоща на моя шмайзер - "Берета", който ми беше останал от първата фаза и който много ме слушаше, обезвредих това място, като от групата петорка която стреляше двамата бяха убити, един словенец ранен и той със другите двама власовци пленен и закарах във щаба. На това място пред Хум се сменях със моя храбър боен другар Петър Скопски, който с мъка напусна боя на 19. IV. поради раняване в кръка. На 8 април се водиха много силни сръжения със немците за височината Хум, но те успяха да я задържат. За боя на 8 и 13 и 14 април когато паднаха тези височини бих придаден свързка за пряко командване на артилерията от пехотните командири на 32 и 46 пехотни полкове. Тук трябва да отбележа че за разлика от боя на 8 април имаше голяма подкрепа от съветски тежки миномети и със промяна на тактиката във сраженията чрез прилагане на така наречения огнен вал на 14 април падна първо Ястребци а след това и Хум. Тук като че ли беше и последния опорен пункт на немците. По преследването им към Марибор, аз и другаря ми Георги Николов или Иванов Николов от с. Белово Пазарджишко, бяхме пратени като разузнавачи със 12 брониестребителна дружина. Като минахме река Драва във Марибор на около 50 м. от реката брониестребителите приготвиха оръдията за бой. Напред във града е бил пратен за разузнаване 12 разузнавателен ескадрон, но бойците са били принудени да се укриват във къщите от шарешите из града около 20 немски танка. Аз и Георги Николов влязохме в дълбочина на града чрез умело прикриване. По улиците на всеки ъгъл имаше стрепано купища оръжие, картечници, шмайзери, танкови юмруци и друго снаражение. Града е бил приготвен за улични боеве. По площадите имаше големи групи хора от разни националности, които искаха да се придадът, но нас това не ни интересуваше. Ние трябваше да вземем с оглед на обстановката немски войници във плен за да научим с какви сили разполагат срещу нас. Това ни се удаде на гарата Марибори където пленихме двама немски офицери и предадохме на нашите части. Германия беше капитулирала, но срещу нас те водиха боеве до 16 май. След пресичане пътя на заградените във хърватско немски съсредоточения и власовци при град Драво град във Алпите, те бяха принудени да се придадът. В град Лабот се срещнахме със части от 8-ма английска армия на маршал Монгомери, които бяха изтикали немските части на Кесерлинг от Италия.

8 април
А. Христов
и Хум.

3 стр.

След свършване на фронта мойта част се установи в Унгария областа Марцали в селата Немеждит, Вейше, Шомотсеп, Бегеле до завръщането ми във България през август 1945 година.

Възхищавал съм се от храбростта на съветските войни от 57 съветска армия, който воюваха рамо до рамо със нас и от нашите бойци от 31, 32 и 46 пехотни полкове.

Вечна слава на загиналите наши другари!

Васил Лазаров Младши
ул. В. Коларов № 6 Буче

— || —

Много ме възбудиха в писмото за себе си.

Млад войникът съм служил в Афг. и Косово (срещи)
специална батальон -
св. зона

10. септември 1967